

Kvalitetsrapport kring måluppfyllelse 2016/2017 Förskola

Verksamhet: *Intraprenaden Varberga förskolor*

Kunskapsuppdraget utveckling och lärande:

Inom Varberga förskolor arbetar vi med ett projektinriktat arbetssätt där vi får in språkutveckling, naturvetenskap, teknik och matematik där barnen på ett naturligt och meningsfullt sätt t.ex. lär sig om densitet, motstånd, hårdhet och mängd, mått och volym på många olika sätt.

Matematik är ständigt närvarande i barnens vardag. Vi uppmärksammar, ställer frågor och benämner barnens göranden t.ex. räknar antal barn, delar frukt eller sorterar material.

Storleksförhållanden, skalor, geometri och addition är annan matematik som kommer in i många delar av verksamheten, exempelvis i ateljén och i byggen. I projektarbeten använder barnen många olika matematiska begrepp: högt, lågt, långt, kort, stort, litet, här ser vi också hur barnen använder fysik för att bygga hållbara konstruktioner. Barnen testar materialens olika friktion, bygger osymmetriskt, konstruerar, mäter med linjal m.m.

Arbetet med programmering har bidragit till att barnen har fått ökad förståelse för riktning, läge, form och rum. Barnen har fått en förståelse för mönster, sekvenser och en matematisk digital kompetens. I programmeringen och i byggen har barnen fått möjlighet att öka sin förmåga att göra matematiska beräkningar och tänka i flera steg. Det bidrar till att barnen utvecklar sin förmåga till problemlösning, kreativt tänkande och förståelse för hur enkel teknik fungerar samt att de utvecklar sina digitala kompetenser. Barnen har fått utforska hur enkel teknik fungerar genom att bygga robotar, hjulaxlar och ledade armar. De har fått nya begrepp och förståelse för naturvetenskapliga teorier och tekniska principer.

Förskolorna arbetar med naturen som en del i projekten och genom naturupplevelser får barnen en insikt om den biologiska mångfalden i naturen och om årstiderna. De har observerat, byggt hem och skog till småkryp, lärt sig vad djuren äter, hur de känns, hur de rör sig men även att de har olika kroppsdelar t.ex. ögon och mun och att de kan bajsas, djurens färger, utseende, organsystem, i vilken miljö de lever, livets cirkel osv.

Ibland tror vi att lärande är linjärt, steg 1, steg 2, steg 3. Barnen har visat sitt lärande på andra sätt, mer som en mind-map. Ett rhizomatiskt lärande där saker och ting

sker parallellt, samtidigt, bredvid varandra, som ett stort rotsystem, vilket lett oss i olika riktningar.

Genom de hundra språken har barnen under året fördjupat sin kunskap, de har utvecklat sin förmåga till reflektion och att kunna uttrycka sina upplevelser och tankar. Genom att lyssna till andras teorier och fått framföra sina egna har barnen fått med sig nya begrepp och ett utökat ordförråd med nya komplicerade ord. Under projektens gång har skriftspråket varit närvarande på alla avdelningar, från att börja utforska bokstäver till att skriva sagor. Barnen har fått en förståelse för att man kan kommunicera via skrift.

Förskolorna arbetar med reflektioner i små/stora grupper. Vi ser att detta ökar barnens kommunikativa förmåga. De får komma till tals, uttrycka sina åsikter och känna värdet att bli lyssnad på och lyssna på andra. Barnen är delaktiga i den pedagogiska dokumentationen som sker på avdelningarna, allt efter sin egen förmåga.

Genom olika uttryckssätt skapas goda samtal som är språkutvecklande. Med hjälp av dokumentation som filmer, foton, inspirationsbilder, sånger, ramsor, naturmaterial och olika faktaböcker har vi reflekterat tillsammans med barnen. Barnen får också med sig olika begrepp under projektets tid, de lär av varandra och har en dialog och kommunikation med varandra. De får prova sina olika hypoteser utan att vi finns där direkt och ger svar.

Barnen hittar bokstäver i många olika sorts naturmaterial, allt från pinnar, larver och annat naturmaterial.

Barnen har gärna återkommit till samma böcker gång på gång. På så vis har barnen övat sin förmåga att återberätta böckerna själva. Vi ser att det är viktigt för barnen att skapa sig en nära relation med en bok för att på så vis få möjlighet att blanda fantasi och verklighet.

Lärande inom språk och kommunikation har de inte bara fått genom nya begrepp, samtal, och att samarbeta – de har utvecklat tecknandet, fått ett ökat intresse för att dokumentera på olika sätt (skrift, tecknande, digitalt, foto, film). Vi upplever att de delger och kommunicerar, inte bara till oss och varandra, de har bland annat gjort en egna böcker och skrivit brev. Inom skapande har barnens kunnande i både två- och tredimensionella tekniker utvecklats. Tecknande, måleri, och lera har varit språk som använts på alla avdelningar i projektet.

De äldre barnen har använt sig av skriftspråket för att skriva ner sina reflektioner kring exempelvis olika bilder. Vi upplever att våra digitala medier (exempelvis projektor och iPaden med dess olika appar) har varit ett verktyg som bidragit till språkutvecklingen hos barnen i reflekterandet kring projekten. Det finns en mångfald av sätt som barn kommunicerar på. Vi ser en ökad språkförståelse, utökat ordförråd och begrepp hos barnen samt en förmåga att leka med ord.

Analys

Den främsta **framgångsfaktorn**, som vi ser det, för att utveckla och få syn på språkutveckling, naturvetenskap och teknik har varit att förskolorna arbetar projektinriktat med fokus på dokumentation och reflektion. Det är även något som Skolinspektionen kommit fram till i sin delrapport Förskolans kvalitet och måluppfyllelse. I vår analys kan vi se att det som Skolinspektionen trycker på som framgångsfaktorer även gäller för våra förskolor. Exempelvis ser vi att gemensam reflektion och kolligalt lärande har varit avförande för verksamheternas utveckling. Arbetslagen har haft en aktiv och kontinuerlig möjlighet till reflektion om projektarbetet, samt hur det pedagogiska arbetet kunnat förbättras så att barnen får förutsättningar att utvecklas till sin fulla potential. Förskolans läroplan beskriver också att förskolans kvalitet kontinuerligt ska dokumenteras, följas upp och utvärderas så att huvudman, förskolechef och förskolepersonal får kunskap om hur verksamhetens organisation, innehåll och genomförande fungerar och vad som behöver förbättras och utvecklas. Detta sker kontinuerligt och sammanfattas vid vårterminens slut i en sammanställning som visar på processens genomförande, resultat samt pedagogernas analys.

Arbetslagen arbetar i processreflektion som är ett verktyg i arbetet. Läroplansmålen och våra värden är viktiga delar som lyfts fram i processreflektionen vilket ger pedagogerna möjlighet att få syn på vad barnen intresserar sig för och gör samt hur pedagogerna kan utmana dem ytterligare. Detta sker varje vecka. Var fjärde vecka har varje arbetslag möjlighet att fördjupa sig i projektarbetet genom gemensam reflektion i arbetslaget (4-5 tim. under en dag). Dokumentation ligger som grund för reflektion och analys av vad som sker.

Barnen är delaktiga i reflektion och dokumentation. Förskolan har valt ett övergripande tema för året. Pedagogerna ger varje barn möjlighet att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån kön.

Reflekterandet måste hela tiden hållas vid liv, då skapas en kultur av reflektion och lärande. Ju mer vi reflekterar tillsammans, desto fler nya tankar och insikter föds. Vi måste ta hand om gamla erfarenheter med nya insikter. Vi måste vända och vrida på allting och få in fler aspekter. Det är viktigt att se våra möjligheter istället för hinder. Ingenting är omöjligt – det finns bara olika vägar att ta sig dit!

Förbättringsområden som är identifierade är att vi behöver se fler möjligheter i det material vi använder i projektet och hur det kan användas i ett hundraspråkligt perspektiv. I miljön behöver vi tänka ”större” så att alla barn, genom miljön, kan vara med i projekten på sina egna villkor.

Vi behöver utveckla möjligheten där varje pedagogs kompetens tas tillvara i projektet. Tills nu har alla gjort allt. Kan vi kombinera ”språk” och kompetenser mer? Ex. dans och lera eller digitalt och natur/bygg.

Vi behöver hitta fler användningsområden för det digitala arbetet. På vilka olika slags sätt kan vi använd oss av de digitala verktygen? Vi vill även att användningsområdet blir ett komplement till hur verktygen används hemma.

Värdegrundsuppdraget normer och värden:

Genom att lyfta barnsynen på förskolan har vi kunnat synliggöra kulturella likheter och olikheter och arbeta utifrån detta. Genom detta arbetssätt har vi kunnat närma oss ett mer gemensamt sätt att bemöta barn och föräldrar på förskolan. Barnen och pedagogerna har arbetat med trygghetsplanen som en del av projektet.

I arbetet kring normkritiskt förhållningssätt fortsätter vi använda böcker för att de väcker mycket tankar och samtal hos barnen. Vi erbjuder barnen ett brett utbud böcker med ex. familjesituationer och utifrån diskrimineringsgrunderna. På APT håller personalgruppen en levande dialog kring normkritiskt förhållningssätt – vad är vi medvetna om, finns det något vi gör omedvetet? Även våra reflektionstillfällen är en viktig del i det här arbetet – det är där vi får syn på hur gruppen/individerna fungerar och hur vi som pedagoger gör/ska tänka.

Varje år skriver vi en trygghetsplan och barnen har tillsammans med oss pedagoger samtalat om hur man t.ex. är en bra medmänniska. Vad betyder orden *demokrati* och *respekt*? Barnen har flera gånger diskuterat vad orden står för och återkopplar ofta till dessa ord genom att påminna varandra om ordens betydelse. Detta märker vi vid samlingar, vid läsvisa samt i och utanför projektets ramar. Vi ser att barnen fått sig en tankeställare kring ordets betydelse och mening för var och en.

På våra förskolor skall alla känna sig välkomna och delaktiga. Barnen har rätt till trygghet och inflytande över sin vardag efter sin förmåga och i samspel med andra. Vi ser olikheter som ett naturligt och självklart värde oavsett bakgrund, levnadssätt, religion, kultur, sexuell läggning, funktionsnedsättning eller ålder. Vår verksamhet baseras på ett demokratiskt och solidariskt arbetssätt där människors lika värde och jämställdhet mellan könen råder. Vi arbetar för att bemöta alla barn på ett positivt och välkomnande sätt. Vi ser och bemöter varje barn utifrån den individ de är.

All personal reagerar, markerar och agerar dagligen för att det är nolltolerans av trakasserier och kränkningar barn emellan. Vi pedagoger diskuterar regelbundet tillsammans med barnen om hur vi är mot varandra. Pedagogerna observerar barngruppen och varandra för att säkerställa att våra förhållningssätt efterlevs.

Vi har en organisation både inom- och utomhus där pedagogerna har ansvar för de utrymmena barnen vistas i. Vi strävar efter att ha könsneutralt och föränderligt material som kan bli något nytt i interaktion med barnen.

Vi organiserar verksamheten och projekten så att varje barn har möjlighet att vara delaktiga utifrån sina intressen, förmågor och förutsättningar.

Det här är ett viktigt och grundläggande arbete som vi självklart fortsätter att utveckla.

Förtydliga förskollärarnas roll

Vi har tillsammans med förskollärare respektive barnskötare utarbetat lönekriterier utifrån yrkesroll. Kriterierna utgår från Örebro kommuns kriterier med tillägg utifrån vår verksamhet. Vi förtydligar uppdraget och roll i samband med utvecklingsamtalet. Det här är ett arbete som fortsätter under hösten då vi kommer att ha separerade tillfällen för respektive yrkesgrupp.

Uppdrag från Förskolenämndens Verksamhetsplan

Arbete mot en giftfri förskola.

Vi byter successivt ut plaster m.m. för att få en giftfri förskola. Några förskolor gjorde ett stort inköp av nya giftfria madrasser under 2016.

Vi har börjat byta ut det äldsta materialet på förskolan. När vi köper in något nytt så sker upphandlingen via de avtal vi har och är då giftfritt.

Några exempel på samverkan med det civila samhället.

- Besök hos Örebros landshövding på slottet, efter att barnens intresse för slottet blev stort.
- Workshops på Örebro Universitet för de studenter som läser till förskollärare.
- I projektet som har handlat om arkitektur har några barn tillsammans med en pedagog besökt Sweco arkitekturbyrå för att se hur en arkitekt arbetar.
- Utställning på stadsbiblioteket.
- Samarbetat med den kommunala teknikskolan KomTek och robotavdelningen på Örebro Universitet.